

Samen of Apart

Een checklist voor ouders en onderwijzers van meerlingen

Dit document is een vertaling van de checklist van Pat Preedy (Curtin University of Technology, Australia). Deze Nederlandse vertaling is verzorgd door de Nederlandse Vereniging van Ouders van Meerlingen.

1 Inleiding

Veel ouders worstelen met de vraag of meerlingen op school samen of juist gescheiden moeten worden. Op de meeste scholen in Nederland wordt het beleid gehanteerd dat tweelingen het beste kunnen worden gescheiden om hun individuele ontwikkeling te bevorderen. Dit beleid gaat echter voorbij aan het feit dat sommige meerlingen zich juist beter ontwikkelen als ze samen zijn. Voor sommige meerlingen kan het zelfs averechts werken om ze te scheiden.

Dit document en vragenlijst geeft een handvat voor ouders en meerlingen in deze discussie.

Er bestaat geen eenduidig antwoord op de vraag of meerlingen samen in een klas moeten worden geplaatst of juist moeten worden gescheiden. Alleen indien de ouders en docenten bereid zijn om hierover in gesprek te gaan, kan een bevredigend antwoord worden gevonden op de vraag of de twee- of meerling samen of apart op school moeten.

Een aantal belangrijke aandachtspunten tijdens een dergelijk overleg zijn:

- Hoe afhankelijk of onafhankelijk zijn de kinderen?
- Hun sociale vaardigheden en hun afhankelijkheid van ouders;
- Eerdere ervaringen met gescheiden zijn;
- Taalvaardigheid en hun omgang met elkaar en andere kinderen;
- Gedrag op de peuterspeelzaal en/of kinderdagverblijf;
- Is één van de meerlingen dominant, bijvoorbeeld bij het vertellen over gebeurtenissen of het beantwoorden van vragen?
- Hun interesses thuis, hobby's en op school;
- Is er sprake van een ontwikkelingsachterstand (bijvoorbeeld in taalontwikkeling)?
- Hebben de meerlingen in het algemeen dezelfde of juist verschillende vriendjes?
- Geslacht: in het algemeen hebben meisjes een sterkere onderlinge band dan jongens (met uitzonderingen) en vaak hebben meerlingen van hetzelfde geslacht een hechtere band dan meerlingen van verschillend geslacht;
- Zygositeit: in het algemeen hebben eeneiige meerlingen een sterkere band dan tweeeiige tweelingen (met uitzonderingen);
- Lichamelijke ontwikkeling: verschilt hun lengte veel van hun leeftijdsgenoten?
- De opinie en eerdere ervaringen van docenten en ouders en van eventuele andere professionals die de meerling onder behandeling hebben (gehad);
- Wensen van de kinderen zelf, met name indien deze wensen verschillen van elkaar of van de wensen en meningen van de volwassenen.

2 Meerlingen thuis en op school

Het beeld dat ouders en docenten van meerlingen hebben kan sterk verschillen. Net als ieder kind, kunnen ook tweelingen zich op school anders gedragen dan thuis. Dit geldt niet alleen voor de individuele meerlingkinderen, maar ook voor hun onderlinge relatie.

Onderstaande vragenlijst richt zich op het gedrag van meerlingkinderen in verschillende situaties. Deze vragenlijst kan behulpzaam zijn bij het herkennen van verschillen in het gedrag tussen een thuissituatie en op school.

1. Wordt het gedrag van het ene kind beïnvloed indien de ander ziek of overstuur is?

	Meestal	Soms	Zelden	Nooit
Ouders				
Onderwijzers				

2. Wordt het gedrag van het ene kind beïnvloed indien het ene kind een waarschuwing of een straf krijgt?

	Meestal	Soms	Zelden	Nooit
Ouders				
Onderwijzers				

3.a Versterken of stimuleren de meerlingen elkaar door elkaar te helpen?

	Meestal	Soms	Zelden	Nooit
Ouders				
Onderwijzers				

3.b Versterken of stimuleren de meerlingen elkaars creativiteit?

	Meestal	Soms	Zelden	Nooit
Ouders				
Onderwijzers				

3.c Versterken of stimuleren de meerlingen elkaars verstorend gedrag?

	Meestal	Soms	Zelden	Nooit
Ouders				
Onderwijzers				

4. Controleren de meerlingen onderling wat de ander krijgt of doet?
(Vul onderstaande tabel in voor ieder kind)

Kind A	Meestal	Soms	Zelden	Nooit
Ouders				
Onderwijzers				

Kind B	Meestal	Soms	Zelden	Nooit
Ouders				
Onderwijzers				

Kind C	Meestal	Soms	Zelden	Nooit
Ouders				
Onderwijzers				

Kind D	Meestal	Soms	Zelden	Nooit
Ouders				
Onderwijzers				

5.a Vergelijken de meerlingen zich onderling op sportief vlak?

	Meestal	Soms	Zelden	Nooit
Ouders				
Onderwijzers				

5.b Vergelijken de meerlingen zich onderling in uiterlijk?

	Meestal	Soms	Zelden	Nooit
Ouders				
Onderwijzers				

5.c Vergelijken de meerlingen zich onderling in schoolprestaties?

	Meestal	Soms	Zelden	Nooit
Ouders				
Onderwijzers				

5.d Vergelijken de meerlingen zich onderling in populariteit van hun klasgenootjes en vriendjes?

	Meestal	Soms	Zelden	Nooit
Ouders				
Onderwijzers				

5.e Vergelijken de meerlingen zich onderling in de mate van ouderlijke goedkeuring?

	Meestal	Soms	Zelden	Nooit
Ouders				
Onderwijzers				

6. Welk van onderstaande beschrijvingen geeft de onderlinge verhouding tussen de meerlingen het beste aan:

	Ouders	Docenten
Ze concurreren voortdurend onderling		
Ze helpen elkaar en zijn trots op elkaar		
Er is sprake van gezonde competitie		
Ze concurreren om ouderlijke goedkeuring		
Ze zijn jaloers en geven elkaar nooit complimenten		

7. Indien één kind meer aanleg heeft voor een bepaald gebied, laat de ander het dan afweten?

	Meestal	Soms	Zelden	Nooit
Ouders				
Onderwijzers				

8. Bent u van mening dat de kinderen tegenovergestelde uitersten opzoeken in gedrag, persoonlijkheid en interesses (bijvoorbeeld rustig/rumoerig, binnenshuis/buitenshuis spelen, extravert/verlegen)?

	Ja	Nee
Ouders		
Onderwijzers		

9. Welke van de kinderen heeft – naar uw mening – op dit moment extra hulp of aandacht nodig op school?

Ouders	Kind A	Kind B	Kind C	Kind D
Spraak en taal				
Schrijven				
Lezen				
Getallen en rekenen				
Fijne motoriek				
Grove motoriek				

Onderwijzer	Kind A	Kind B	Kind C	Kind D
Spraak en taal				
Schrijven				
Lezen				
Getallen en rekenen				
Fijne motoriek				
Grove motoriek				

9. Wat zal volgens u de voorkeur van de kinderen zelf zijn?

Ouders	Kind A	Kind B	Kind C	Kind D
Samen in één klas				
In verschillende klassen				
Op verschillende scholen				
Geen voorkeur				
Onbekend				

Onderwijzer	Kind A	Kind B	Kind C	Kind D
Samen in één klas				
In verschillende klassen				
Op verschillende scholen				
Geen voorkeur				
Onbekend				

3 Conclusie

Nadat bovenstaande vragen zijn beantwoord, kan een afweging worden gemaakt over het al dan niet van elkaar scheiden van de twee- of meerling. Leg de overwegingen vast alvorens het formulier te ondertekenen:

3.1 Overwegingen

Redenen om de kinderen van elkaar te scheiden

.....

.....

.....

.....

.....

Redenen om de kinderen bij elkaar in één klas te houden

.....

.....

.....

.....

.....

3.2 Besluit

Ouders en onderwijzer(s) hebben gezamenlijk besloten tot:

.....
.....

Met als belangrijkste redenen:

.....
.....
.....
.....
.....

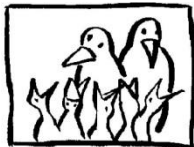
3.3 Vervolgacties

- Is verder onderzoek gewenst of nodig?
- Is er aanvullende externe ondersteuning nodig (bijvoorbeeld logopedie)?
- Wanneer wordt de situatie geëvalueerd en wat zijn de mogelijkheden om op genomen beslissingen terug te komen?

Ondertekening

Datum: .....

Ouders: ..... School: .....

De Nederlandse Vereniging voor Ouders van Meerlingen (NVOM) is een belangenvereniging voor (aanstaande) ouders van twee- en meerlingen. De NVOM behartigt de belangen van haar leden, verstrekt informatie en geeft voorlichting aan leden en professionals maar ook aan geïnteresseerden.

Meer informatie kunt u vinden op onze web-site (www.nvom.nl).

De NVOM Informeert, behartigt en verbindt.